

Zaak C-96/89

Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Koninkrijk der Nederlanden

„Niet-nakoming — Toelating tot het vrije verkeer tegen
verlaagde heffing van een zonder uitvoercertificaat
uit Thailand uitgevoerde partij maniok —
Verzuim om eigen middelen vast te stellen en ter
beschikking van de Commissie te stellen”

Rapport ter terechtzitting	2463
Conclusie van advocaat-generaal M. Darmon van 6 november 1990	2476
Arrest van het Hof van 16 mei 1991	2486

Samenvatting van het arrest

- 1. Beroep wegens niet-nakoming — Recht van beroep van Commissie — Termijn voor uitoefening — Geen — Uitzondering — Buitensporig lange duur van precontentieuze procedure waardoor recht op verweer wordt geschaad
(EEG-Verdrag, art. 169)*
- 2. Landbouw — Gemeenschappelijke ordening der markten — Granen — Invoer van maniok uit Thailand tegen preferentieel tarief — Onregelmatige afgifte van invoercertificaten — Vaststelling van passende maatregelen door Commissie — Op nationale autoriteiten rustende verplichting, zich te conformeren aan instructies die hun voorschrijven het voordeel van preferentieregeling pas toe te kennen na uitvoering van controles ter voorkoming van fraude
(Verordeningen van de Commissie nr. 2029/82, art. 7, lid 1, en nr. 3383/82, art. 7, lid 1)*
- 3. Gemeenschapsrecht — Beginselen — Bescherming van gewettigd vertrouwen — Geen bescherming voor onderneming die zich schuldig heeft gemaakt aan kennelijke schending van geldende regeling*

4. Eigen middelen van de Europese Gemeenschappen — Vaststelling en terbeschikkingstelling door Lid-Staten — Gebonden bevoegdheid die mogelijkheid van weigering van vaststelling van betwiste vordering uitsluit — Verplichte boeking op credit van rekening van Commissie — Te late boeking — Verplichting moratoire interessen te betalen
(Verordening nr. 2891/77, art. 2 en 11)

1. De Commissie is niet gehouden, een bepaalde termijn in acht te nemen om een beroep op grond van artikel 169 EEG-Verdrag tegen een Lid-Staat in te stellen. De in dit artikel voorziene precontentieuze procedure mag evenwel niet zo lang duren, dat inbreuk wordt gemaakt op het recht van verweer, in die zin dat het de betrokken Lid-Staat moeilijker wordt gemaakt de tot staving van het beroep aangevoerde argumenten te weerleggen.
 2. Met betrekking tot de in 1982 en 1983 verrichte invoer tegen verlaagd tarief van maniok van oorsprong uit Thailand, leidt de Commissie uit artikel 7, lid 1, van verordeningen nrs. 2029/82 en 3383/82 af, dat zij zonder naleving van vormvereisten alle passende maatregelen kan nemen indien de voorwaarden voor afgifte van invoercertificaten niet in acht worden genomen. Bijgevolg mocht zij op basis van door de Thaise autoriteiten verstrekte informatie bij gewoon telexbericht de autoriteiten van een Lid-Staat opdragen om een lading maniok te identificeren, alvorens zij onder dekking van een door de autoriteiten van een andere Lid-Staat afgegeven invoercertificaat, waarin het voordeel van het verlaagd tarief werd toegekend, in het vrije verkeer werd gebracht.
 3. Op het beginsel van de bescherming van het gewettigd vertrouwen kan geen beroep worden gedaan door een onderneming die zich schuldig heeft gemaakt aan een kennelijke schending van de geldende gemeenschapsregeling.
 4. Uit het feit dat artikel 2 van verordening nr. 2891/77 in het kader van de vaststelling van de eigen middelen van de Europese Gemeenschappen bepaalt, dat een recht als vastgesteld geldt, zodra de overeenkomstige vordering door de bevoegde dienst of instelling van de Lid-Staat deugdelijk is geconstateerd, kan niet worden afgeleid, dat de Lid-Staten zich ervan mogen onthouden vorderingen vast te stellen, indien zij ze betwisten. Anders zou men moeten accepteren dat het financiële evenwicht van de Gemeenschap, zij het ook slechts tijdelijk, kan worden verstoord door het willekeurig gedrag van een Lid-Staat.
- Er bestaat een onlosmakelijk verband tussen de verplichting de eigen middelen van de Gemeenschap vast te stellen, de verplichting ze binnen de gestelde termijn te boeken op de rekening van de Commissie en de verplichting verdragingsrente te betalen. De rente is verschuldigd onverschillig om welke reden de boeking op de rekening van de Commissie met vertraging is geschied. Daaruit volgt, dat niet hoeft te worden onderscheiden tussen het geval waarin de Lid-Staat de eigen middelen heeft vastgesteld zonder ze te betalen, en het geval waarin hij ten onrechte heeft nagelaten de eigen middelen vast te stellen, ook al is er geen sprake van een dwingende termijn.